

Nousukauden lopulla

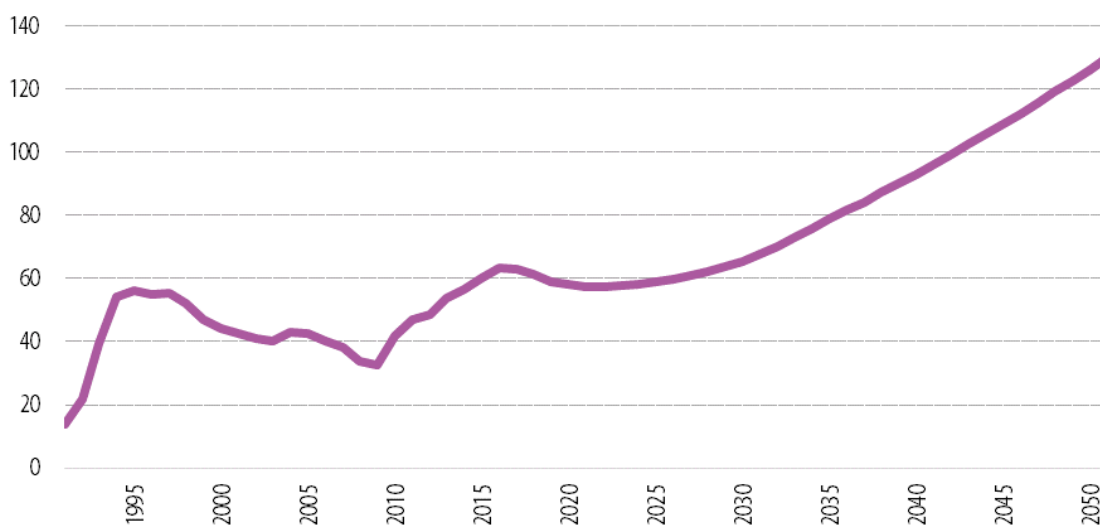
- Työllisyys on korkealla ja työttömyys laskenut.
- Tuottavuuskasvu on hidasta, palkkojen nousu kiihtyy, kilpailukyky on koetuksella.
- Talouskasvu hidastuu.
- Työkäisen väestön määrä vähenee.
- Rakenteellinen työttömyys on korkea.

Julkiseen talouteen paineita aiheuttavat

- sote-palveluiden tarpeen kasvu
- puolustushankinnat, rapistuva julkinen infra, uudet liikenneväylät
- kansainvälinen verokilpailu
- valtion ja kuntatalouden huono varautuminen seuraavaan taantumahan.

**Ilman korjaavia toimia julkisen talouden velka uhkaa kasvaa kestäättömäksi.
Nopeasti kasvava velka on riski koko talouden vakaudelle.**

Julkinen velka suhteessa BKT:hen, %

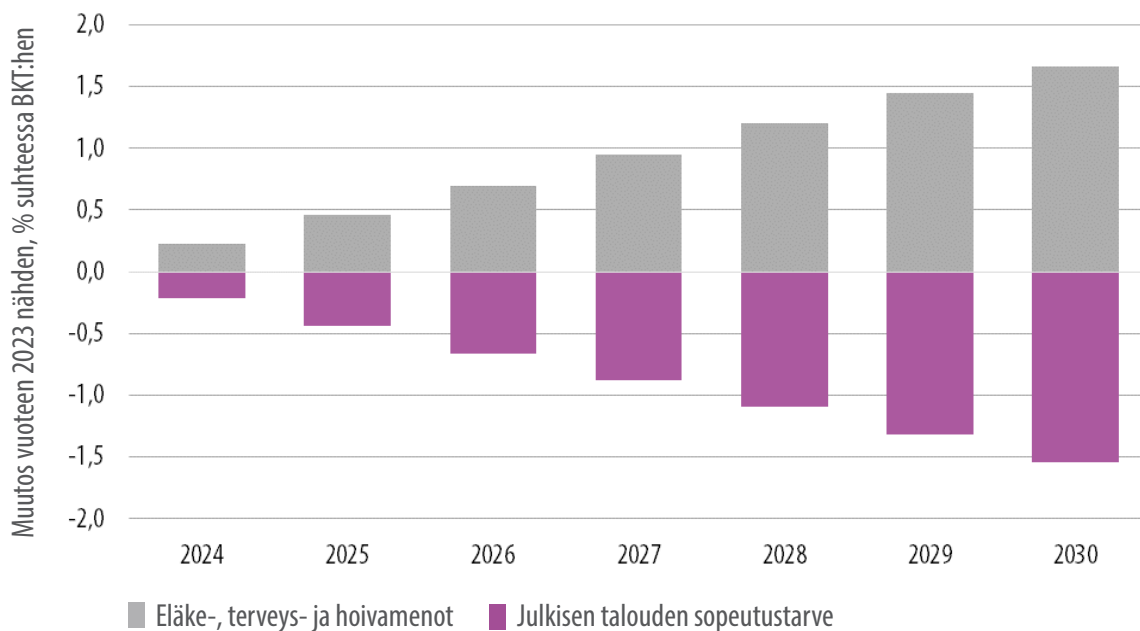
Julkisen talouden keskeisiä tunnuslukuja 4/2019	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT:n määrän muutos, %	2,7	2,3	1,7	1,4	1,2	1,0	0,7
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3
Työllisyysaste, %	69,6	71,7	72,7	73,2	73,6	73,5	73,3
Yksikkötyökustannusten muutos, %	-2,1	2,1	1,6	2,5	2,1	1,8	1,9
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:stä	-0,8	-0,6	-0,3	0,0	-0,1	-0,3	-0,6
Valtio	-1,8	-1,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8	-1,0
Paikallishallinto	-0,2	-0,8	-0,7	-0,6	-0,6	-0,7	-0,7
Sosiaaliturvarahastot	1,2	1,4	1,2	1,3	1,2	1,3	1,1
Rakenteellinen alijäämä, % BKT:stä	-0,6	-0,7	-0,7	-0,3	-0,4	-0,6	-0,8
Julkisyhteisöjen velka, % BKT:stä	61,3	58,9	58,1	57,4	57,4	57,7	58,3
Valtionvelka, % BKT:stä	47,2	44,9	44,2	43,4	43,3	43,3	43,7
Kuntien velka, % BKT:stä	8,2	8,3	8,7	8,9	9,2	9,6	10,0

Miten julkinen talous kestävälle uralle?

2

Vahvemmat puskurit ja lisää työtä

Jotta julkinen talous ei heikkenisi, sopeutustarve on keskimäärin yli 500 milj. € joka vuosi.

Nopeavaikutteisia toimia

Menoleikkaukset

- Ei leikata kasvua tukevista kohteista.
- Rahoitetaan uudet menotarpeet kohdentamalla menoja uudelleen.

Veronkorotukset

- Verotetaan kulutusta ja kiinteistöjä.
- Karsitaan tehottomia verotukia.
- Veronkiristyksille on tilaa vain rajallisesti.

Kohteita rakenteellisille uudistuksille

- Sosiaaliturvan luomat kannusteet palkata ja ottaa vastaan työtä
- Työmarkkinat sekä elinkeinotoiminnan tuet ja sääntely
- Yhdyskuntarakenne ja liikennematkaisu
- Asuntomarkkinat ja asuntojen rakentaminen
- Koulutus-, tutkimus- ja tuotekehitys-investoinnit
- Verotuksen rakenne
- Sote-uudistus, julkisen hallinnon rakenteet ja digitalisaatio

Taloudelliseen toimintaympäristöön kohdistuvia riskejä

1. Uuden taantuman tai jopa talouskriisin mahdollisuus
2. Kotitalouksien korkea velkaantuminen ja valtion suuret takausvastuut
3. Ilmastonmuutoksen vaikutukset
4. Kriittistä rahoitusinfrastruktuuria uhkaavat vakavat häiriöt ja rahanpesun tuomat uhat

Jos tavoitteet näyttävät vaarantuvan, tulee olla valmius lisätoimiin.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ